CZĘŚĆ XLV — № 20. ROK 23 — (1852.)

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 14/26 MARCA

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 13/25 MARCA.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE, w Wydziale Wojskowości, z dnia 6 Marca, dymissyonowany Jenerał-major *Alexandrowicz*, zostaje na nowo przyjęty do służby i zaliczony do Armii; — 9 Marca, Wojenny Naczelnik gubernii Płockiej, liczący się w Armii Jenerał-major *Buhrmann 1*, mianowany Naczelnikiem III okręgu korpusu Żandarmów; Naczelnik Sztabu korpusu Grenadyerów, Jenerał-major *Nazimow 2*, zaliczony zostaje do Wydziału zakładów wojskowych wychowania z pozostaniem w orszaku J. C. Mości; Dowodzca pułku Grenadyerów Xiążęcia Fryderyka Niderlandskiego, pułkownik *von Rüdiger 1*, mianowany pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu korpusu Grenadyerów; Pułkownik Inżenjerów gwardyi *Miasojedow*, mianowany Dowodzcą pomienionego pułku Grenadyerów; — 10 Marca, zostający przy Kaukazskim korpusie pułkownik xiążę *Czawczawadze*, mianowany Dowodzcą 7 brygady i pułku Gorskiego Kaukazskich linijowych kozaków.

— Przez takiż Rozkaz dzienny, w Wydziale Marynarki, z dnia 5 Marca, Kapitan 1 rangi z 23 ekwipażu, *Spitzberg 2*, mianowany Kapitanem Portu Suchum-Kale, na miejsce Kapitana-Lejtnanta *Czernyszewa*, który przechodzi do 43 ekwipażu; Dowodzca brygu *Merkury*, Kapitan 2 rangi *Kalands*, mianowany Dowodzcą fregaty Odessa.

Rozkazy dzienne CESARSKIE *w Wydziale służby Cywilnej.*

27 Lutego. (Ciąg dalszy.) W gubernii Wileńskiej, Urzędnicy Wydziału Sprawiedliwości: za wysługę lat podniesieni zostali do rang: Radzcy Kollegialnego, Sędzia Sądu powiatowego Wileńskiego, Radzca Dworu *Bogucki;* — Assessora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: pełniący obow. Towarzysza Prezesa Izby Sądu Kryminalnego *Szachow* i Assesor Sądu powiatowego Wilejskiego *Troskolaski;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Izby Sądu Kryminalnego: Assesor od korony *Tabanakow*, Protokolista *Hodycki-Cwirko;* Izby Sądu Cywilnego Starszy Naczelnik Stołu *Bortkiewicz;* Assesorowie Sądu powiatowego Wileńskiego *Jasiewicz*, *Sokołowski* i *Borowski* i Strapczy powiatowy Wileński *Paszkowski;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Izby Sądu Cywilnego Exekutor *Wersocki* i Pisarz aktów wieczystych *Jurewicz;* Sądów powiatowych: Dzisieńskiego Sekretarz *Buywid* i Wileńskiego Pomocnik Sekretarza *Markiewicz*, były Sekretarz Magistratu Wilejskiego *Hryniewicz*, Sekretarz Opieki Szlacheckiej Lidzkiej *Swiderski*, i Pomocnik Archiwisty aktów Trybunalskich *Morenc;* Kancelliści: Kancellaryi Gubernijalnego Prokuratora *Okryński* i Izby Sądu Krybinalnego *Łoginowicz;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Izb Sądowych: Cywilnej, młodsi Naczelnicy Stołu *Kociełł* i *Żochowski*, Kryminalnej, pełn. obow. Naczelnika Stołu *Naramowski;* Rejestratorowie: Sądu Sumienia *Pisanko*, i Opieki Szlacheckiej Wileńskiej *Zasztowt;* Sądów powiatowych: Sekretarze Trockiego *Kasperowicz*, Swięciańskiego *Bohdanowicz*, Lidzkiego *Sikorski* i Pomocnik Sekretarza *Petrusewicz*, Wileńskiego Powytczyk *Zaremba*, Naczelnicy Stołu: Swięciańskiego *Antonowicz*, i Trockiego *Hołub;* Rejestrator *Wasilewski* i Swięciańskiego Dziennikarz *Pietkiewicz;* Kancelliści: Kancellaryi Gubern. Prokurora *Perzanowski;* Izb Sądowych: Kryminalnej *Izdebski* i Cywilnej *Domański*, *Zajkowski*, *Mikosza* i *Żebrowski;* Lidzkiego Magistratu *Wąsowski*, Wileńskiego Sądu Sierocego *Hryniewicz* i były Mierniczy byłego Zewilejskiego Granicznego Appelacyjnego Sądu *Mikulicz;* — Otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego:

Pomocnik Naczelnika Stołu Izby Sądu Kryminalnego *Stankiewicz;* Sądów powiatowych, Pomocnicy Sekretarzy: Dzisieńskiego *Halicki* i Trockiego *Rojewski*, i Oszmiańskiego Rejestrator *Markowski;* Naczelnik Stołu Magistratu Wileńskiego *Bielski*, Sekretarz Strapczego powiatowego Wilejskiego *Gieczewicz;* Kancelliści: Kancellaryi Gubern. Prokurora *Dowborow-Muśnicki*, Izby Sądu Kryminalnego *Swiętorzecki*, *Worotyński* i *Doboszyński*, Sądu Sumienia *Pawłowski;* Lidzkiego Sądu powiatowego *Wojciechowski*, Lidzkiego Magistratu *Miński* i *Sielicki*, Oszmiańskiego Ratusza *Ciechanowicz*, *Okuszko*, *Sobolewski* i były Mierniczy byłego Zawilejskiego Appelacyjnego Granicznego Sądu *Kaczyński*. *(D. c. n.)*

28 Lutego. Otrzymują dymissyą od służby na własną prośbę: Członek Rady Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeczywisty Radzca Stanu *Żerebcow*, i zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Rzeczywisty Radzca Stanu *Zeidler*, ten ostatni z mundurem;—Zostający przy Depart. Ministerstwa Sprawiedliwości, Radzca Honorowy *Sawiełow*, mianowany Towarzyszem Prezesa Mińskiej Izby Sądu Cywilnego — Spadły z etatu, Vice-Dyrektor Depart. Skarbu Państwa, Rzecz. Radzca Stanu *Rostowcow*, mianowany Członkiem Komitetu naukowego Ministerstwa Skarbu;—Pełniący obow. Lustratora Gubernijalnego Podolskiego Dóbr Państwa, Radzca Dworu *Czajkowski*, mianowany tamecznym Gubernijalnym Lustratorem; dymissyonowany Sekretarz Kollegialny *Jaworski*, mianowany Referentem (дѣлопроизводитель) Podolskiej Izby Dóbr Państwa.

1 Marca. Za wysługę lat podniesiony zostaje do rangi Radzcy Honorowego, Sekretarz Kollegialny, Kassyer powiatowy Witebski *Sycianko;* — Otrzymują dymissyą na własną prośbę, Kontroler Izby Skarbowej Kowieńskiej, Sekretarz Gubernijalny *Daszkiewicz* i Exekutor Wileńskiej Izby Sądu Cywilnego Sekretarz Gubernijalny *Wersocki*.

2 Marca. Witebski Gubernijalny Marszałek hrabia *Borch*, został uwolniony od służby.

5 Marca. Urzędnicy Królestwa Polskiego: Otrzymują, za wysługę lat, rangę Radzcy Kollegialnego, Starszy Nauczyciel Gymnazyum Suwałkowskiego *Okołow*, ze starszeństwem od 20 Stycznia 1849, pełniący obowiązki Starszych Nauczycieli Warszawskiego Szlachetnego Instytutu: *Sztecer*, ze starsz. od 19 Września i *Miedwiediew*, ze starsz od 20 Października 1850; podniesieni zostają do tejże rangi Radzcy Dworu, Sędziowie: Prezydujący w Sądzie Policyi poprawczej w Kaliszu *Swierczyński* i Appelacyjny Sądu Kryminalnego Lubelskiego *Trzciński*, obaj ze starszeństwem od 30 Lipca 1849; — Radzcy Dworu, Inspektor Instytutu szlachetnego Warszawskiego *Strachowicz*, ze starsz. od 20 Października 1851, Nauczyciele Gymnazyj: Suwałkowskiego Gubernijalnego Starszy *Bezcennyj*, od 19 Września 1851 i Warszawskiego Realnego *Pankiewicz*, od 3 Marca 1850; podniesieni do tejże rangi Assesorowie Kollegialni, Sędzia Sądu Appellacyjnego, pełn. obow. Naczelnika Wydziału Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości *Ornowski* i pisarz Kancellaryi Ziemiańskiej gubernii Płockiej *Hilczyński*, obaj od 30 Lipca 1849; — Assesora Kollegialnego, pełniący obow. Starszego Nauczyciela Warszawskiego Szlachetnego Instytutu *Przystański*, od 20 Lipca 1850, Nauczyciele Gymnazyj: Lubelskiego gubernijalnego Starszy *Stiepanow*, i Młodszy *Jezierski*, od 19 Września 1850, Warszawskiego Realnego *Jurkiewicz*, od 20 Lipca 1850, Kieleckiej wyższej Realnej Szkoły *Skorzyński*, od 20 Lipca 1851 i Lekarz Najwyższej Izby Obrachunkowej, Doktor Medycyny *Lebel*, od 1 Czerwca 1843; — Radzcy Honorowego, Nauczyciele: Gymnazyum Gubern. Lubelskiego, młodszy *Dąbrowski*, od 20 Lipca 1851 i Warszawskiej Szkoły powiatowej *Macharzyński*, od 3 Marca 1849; podniesiony do tejże rangi, Sekretarz Kollegialny, Komisarz Policyjny przy Warszawskim Zarządzie Zdrowia *Kamiński*, od 27 Lipca 1844; — Sekretarza Kollegialnego, pełniący obow. Dozorcy pokojowego Warszawskiego Szlachetnego Instytutu *Roman*, od 20 Lipca 1844; — Zostaje przyjęty do służby i zaliczony do Kodyfikacyjnej Kommisyi Królestwa Kandydat Cesarskiego S.-Petersburskiego Uniwersytetu *Zaruski*, z zamianą stopnia naukowego na rangę Sekretarza Kollegialnego — dymissyonowany w 1851 roku z komendy żandarmskiej Kuchnieńskiej z rangą kapitana *Zabołocki*, mianowany Naczelnikiem powiatu Konińskiego od 21 Września 1851 roku.

6 Marca. Uwolniony, w roku 1848 z Korpusu, Inżenierów Dróg Kommunikacyj, z rangą Podporucznika *Orzeszko*, zostaje mianowany kuratorem honorowym Łuckiej Szkoły powiatowej Szlacheckiej;—mianowani: Członek Rady Oświecenia i Wizytator Szkół okręgu Naukowego Warszawskiego, Radzca Stanu *Sumiński*, Członkiem Kommisyi Emerytalnej od okręgu Naukowego Warszawskiego; Dyrektor Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu Król. Polskiego Radzca Stanu *Ciechanowski*, Dyrektorem Wydziału Dochodów niestałych tejże Kommisyi; — Zostający w Sekretaryacie Stanu Królestwa, Sekretarz Gubernijalny *von Fiusson*, przeniesiony do Kommisyi dla rewizyi i ułożenia praw Królestwa.

— N. Cesarz Jmć Najwyżej raczył rozkazać, iżby Członkowie Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium, zamiast dotychczasowych codziennych, miewali na przyszłość trzy sessye w tygodniu, mianowicie w Poniedziałki, Srody i Piątki.

— Z Najwyższego J. C. Mości rozkazu, Głównozarządzający Wydziałem Dróg Kommunikacyi i Budów publicznych, z powodu rozszerzonej pogłoski, jakoby dla uszkodzeń, jakie się okazały na kolei żelaznej Petersbursko-Moskiewskiej, podróże po tej kolei mają być na kilka miesięcy zawieszone, podaje do wiadomości powszechnej, że takowa pogłoska nie ma najmniejszej zasady i że kommunikacya koleją żelazną będzie miała miejsce nieprzerwanie w tym samym porządku, jaki jest przepisany i jaki dotychczas się zachowuje.

— W Cesarskiej Publicznej Bibliotece tu w Petersburgu odbywać się będzie w przyszłą Niedzielę, 16 Marca, *o godzinie samej 1 po południu*, a w dni następujące *o godzi-*

nie samej 2 po południu, publiczna licytacya na starożytne, rzadkie i szacowne dzieła w językach cudzoziemskich *o Rossyi i dawnej Polsce.* Wejście wolne jest dla wszystkich; wchodzi się z dziedzińca od ulicy Wielkiej Sadowej. Szczegółowy katalog, z oznaczeniem cen, od których licytacya się rozpocznie, dostać można za 15 kop. sr. u urzędnika dezurującego w Bibliotece i we wszystkich xięgarniach celniejszych stolicy.

— Dyrekcya Teatrów Cesarskich, ogłosiła imiona następujących artystów, którzy w przyszłej porze roku muzykalnej składać będą Operę Włoską Petersburską.

Pierwsze tenory: PP. Mario i Tamberlick.
Pierwsze barytony: Ronconi i Debassini.
Bassy: Tagliafico i Polonini.
Prime donne Soprani: Panie Grisi i Medori.
Prima donna contralto Panna de Méric.
Prima donna comprimaria Panna Marray.
Secunda donna Pani Kotti.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 16 Marca.

Rozkazy do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego,
Z dnia 15 (27) Lutego 1852 r.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: pełniący obowiązki Podpisarza Sądu Kryminalnego gubernii Radomskiej, Sekretarz Kollegialny, Włodzimierz Pohorecki, pełniącym obowiązki Assesora Prokuratoryi w Królestwie.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Współwłaściel dóbr Jan Nepomucen Górski, Radzcą Dyrekcyi Ubezpieczeń w powiecie Rawskim; Młodszy Pomocnik Budowniczego tejże Dyrekcyi Alexander Bek, pełniącym obowiązki Rachmistrza tejże Dyrekcyi w powiecie Krasnostawskim, i Rachmistrz w powiecie Krasnostawskim Alexander Ordon, pełn. obowiązki Młodszego Pomocnika Budowniczego tejże Dyrekcyi.

Przeniesieni, dla dobra służby: Rachmistrze powiatowi Dyrekcyi Ubiezpieczeń: z powiatu Pułtuskiego Piotr Kobyliński, na pełniącego obowiązki Rachmistrza do powiatu Miechowskiego i z powiatu Piotrkowskiego Ludwik Zajdler, na pełniącego obowiązki Rachmistrza do powiatu Pułtuskiego, i pełniący z delegacyi urząd Rachmistrza w powiecie Olkuskim Władysław Chmielewski, na pełniącego obowiązki Rachmistrza do powiatu Piotrkowskiego, ostatni ze starszeństwem od dnia 12 (24) Marca 1851 roku.

W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowani: uwolniony ze służby pułkownik Franciszek Leszczyński, Prezydującym w Radzie Szczegółowej św. Benedykta w Częstochowie; Burmistrz miasta Tykocina Ludwik Antoszewicz, Członkiem Rady Opiekuńczej Alumnatu Tykocińskiego; Ignacy Essmanowski, Członkiem Rady Opiekuńczej Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci w Królikarni.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Spadły z etatu, Kontroler Urzędu Skarbowego w Rypinie, Jan Szymanowski, pełniącym obowiązki Adjunkta Sekcyi Prawnej w Rządzie Gubernijalnym Płockim, i Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Administracyi Rządowej dochodów tabacznych Stanisław Kryński, pełniącym obowiązki Inspektora Składu Tabak w Warszawie.

W Banku Polskim, mianowani: Naczelnik Oddziału, Rądzca Honorowy, Franciszek Kupiszeński, pełniącym obowiązki Naczelnika Zakładu Warzelni Soli w Ciechocinku; Kontroler 2 klassy Alexander Januszewski, pełniącym obowiązki Sekretarza Dyrekcyi, i Sekretarz 3 klassy Wincenty Russyan pełniącym obowiązki Kontrolera 2 klassy.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

Urzędnicy dawnej służby Celnej Królestwa, następnie przeznaczeni do służby Celnej Cesarstwa, uwolnieni od obowiązków; na własne żądanie: Naczelnik Komory Celnej Wincenta, przeznaczony na Pomocnika Naczelnika i Kassyera Komory Celnej 3 klassy Dobrzyń, Wincenty Pronaszko; Poborca Komory Szczypiorno, przeznaczony na Dozorcę Składu Komory 1 klassy Szczypiorno, Stanisław Walderowicz; Kontroler Komory Szczypiorno, przeznaczony na buchhaltera Komory 1 klassy Szczypiorno, a następnie przeniesiony na Pomocnika Nadzorcy Przykomorka Podłęże Stanisław Bielawski; Kontroler Komory Słupca, przeznaczony na Dozorcę Składu Komory 2 klassy Słupca Henryk Czartkowski; Nadstrażnik rezerwowy, przeznaczony na Pomocnika Nadstrażnika Antoni Miłoszewski; Kontroler Komory Wilczyn, przeznaczony na Pomocnika Naczelnika i Kassyera Komory 3 klassy Wilczyn Felix Betcher; Kontroler Skarbowy w mieście Włocławku, przeznaczony na Dozorcę Składu Komory 1 klassy Nieszawa, a następnie przeniesiony na Pomocnika Nadzorcy Przykomorka Podłęże Alexander Grabowski; Dozorca Komory Składowej w Warszawie, przeznaczony na Wagstempelmajstra tejże Komory Teodor Hertz; Rewizor młodszy przy Kolei Żelaznej, przeznaczony na Pomocnika Exekutora Komory Składowej Warszawa Jan Czapiewski; Inspektor towarów Komory Składowej Warszawa, przeznaczony na Dozorcę Składu tejże Komory, Radzca Honorowy Bonawentura Marchwiński; Expedytor Towarów Komory Składowej Warszawa, przeznaczony na Pomocnika Dozorcy Składu tejże Komory, a następnie przeniesiony na Expedytora Celnego przy Poczcie w Warszawie Antoni Zaborowski; Kontroler Komory w Czołnochowie, przeznaczony na Pomocnika Nadzorcy Przykomorka w Opatowcu Felix Gałczyński, i Poborca Komory Ossowiec, przeznaczony na Nadzorcę Przykomorka Piotrków dymissyonowany Podporucznik Antoni Tchorzewski.

Dla niedostatecznego usposobienia: Poborca Komory Niezdara, przeznaczony na zarządzającego Komorą 3 klassy

Niezdara, Felix Dobrzelewski; Poborca Komory Bolesławiec, przeznaczony na Zarządzającego Komorą 3 klassy Bolesławiec, Felix Grabowski; Poborca Komory Skulsk, przeznaczony na Dozorcę Przykomorka w Skulsku Tadeusz Wojciłowski; Poborca Komory Czołnochów, przeznaczony na Pomocnika Naczelnika i Kassyera Komory 3 klassy Czołnochów Jan Marski; Poborca Komory Słupca, przeznaczony na Pomocnika Naczelnika i Kassyera Komory 2 klassy Słupca Franciszek Synoradzki, i Kontroler Komory Radziejów, przeznaczony na Pomocnika Nadzorcy Przykomorka Radziejów Franciszek Szwejkowski.

Z dnia 22 Lutego (5 Marca) 1852 r.

J. C. Mość oznajmia Monarsze zadowolenie Członkom Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, jako to: Prezesom Wydziałów: Kanonikowi Honorowemu, Xiędzu Naruszewiczowi; Członkowi Rady Lekarskiej, Doktorowi Medycyny i Chirurgii Janikowskiemu; i Prezesowi Dyrekcyi Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego gubernii Warszawskiej hrabiemu Piotrowi Łubieńskiemu; Vice-Prezesom Wydziałów: Referendarzowi Stanu Miączyńskiemu i Xiędzu Brodzkiemu; Naczelnikowi Sekcyi, byłemu Urzędnikowi do szczególnych poruczeń przy Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu Ignacemu Popławskiemu; Zarządzającemu fabryką Michałowi Konopackiemu, Kassyerowi Towarzystwa Wilhelmowi Zeuschner, i Kontrolerowi Kassy Towarzystwa, Buchhalterowi Magistratu miasta Warszawy Adamowi Wysockiemu; Sekretarzom Wydziałów Towarzystwa: Sekretarzowi Wydziału w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu Maxymiljanowi Jasińskiemu; pełniącemu obowiązki Kontrolera w Najwyższej Izbie Obrachunkowej Adamowi Kleczkowskiemu, i Xiędzu Habielskiemu; Opiekunom Cyrkułowym: Urzędnikowi Kancellaryi Przybocznej Namiestnika Józefowi Bebhard, dymissyonowanemu Kapitanowi artylleryi b. wojsk Polskich Janowi Flasieńskiemu; Kassyerowi Warszawskiego Pocztamtu Karolowi Fickiemu, i Obywatelom miasta Warszawy: Fryderykowi Brzezińskiemu, Franciszkowi Wołowskiemu i Franciszkowi Scholtze.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: Sędzia Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie, Magister Prawa Franciszek Boniecki, pełniącym obowiązki Sędziego Sądu Kryminalnego gubernii Warszawskiej.

Przeniesieni, na własne żądanie: Sędzia do szczególnych poruczeń przy Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości Radzca Dworu Antoni Goryszewski, na pełniącego obowiązki Podsędka Sądu Pokoju Okręgu Przasnyskiego, z zachowaniem mu stopnia 7 klassy, do której poprzednio zajmowany przez niego urząd należy, i Podsędek Sądu Pokoju Okręgu Przasnyskiego, Teodor Gajewski, na pełniącego obowiązki takiegoż urzędu w Okręgu Pułtuskim.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: Henryk Łaski, Guwernerem przy Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie.

W Dyrekcyi Drogi Żelaznej Warszawsko - Wiedeńskiej, mianowany: Aplikant Kancellaryi tejże Dyrekcyi Leonard Hoffman, pełniącym obowiązki Dozorcy Drogowego.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *9 Marca.* Przedwczora Arcyxiążę Albert wrócił z Pesth do Wiednia.

— Podług korrespondencyi Gazety Powszechnej Augsburskiej, Poseł Austryacki przy Stanach Zjednoczonych P. Hulsemann odebrał rozkaz wrócenia do Washington, co pokazuje że dobre porozumienie między Rządami zostało przywrócone.

— Piszą z Wiednia, do tejże Gazety, pod dniem 7 Marca: «Wiele tu mówią o następnym wypadku, który miał miejsce czasu ostatniego przeglądu wojsk. W ciągu manewrów, koń pod Marszałkiem Radeckim zaczął się nagle wspinać, tak, że jezdziec jego mógł uledz przypadkowi. To widząc Cesarz, śpiesznie zeskoczył ze swego konia, schwytał za cugle konia Marszałka i nalegał iżby wziął innego. Ten czyn młodego Cesarza uczynił żywe wrażenie i dał hrabi Radeckiemu widzialny dowod przychylności i szacunku Monarchy dla niego.

BERLIN. Na posiedzeniu 12 Marca, Pierwsza Izba przyjęła częścią jednomyślnie, częścią wielką większością, wszystkie pięć projektów nowej organizacyi Gminowej, podług trzech grup wiadomych.

— *Gazeta Pruska* pisze, iż gdy process przeciw członkom spisku Kommunistowskiego w Paryżu został ukończony, przez skazanie winnych na kary, i gdy oryginalne akta będą teraz przesłane do trybunałów niemieckich, śledztwo, prowadzone przez te ostatnie, z powodu zaaresztowania Nothjunga i jego spólników, będzie mogło być czynnie posuwane.

MUNICH, *9 Marca.* Rozeszła się wieść, że Król Jmć zamierza wyjechać w podróż na czas dość długi. Naprzód J. K. Mość ma się udać do Włoch.

ANGLIJA.

LONDYN, *13 Marca.* Parlament Cesarski. Izba Lordów. *Posiedzenie 12 Marca.*

Lord Beaumont zapowiada, że w przyszły Poniedziałek, (15) poda prośbę z użaleniem nad stanem niepewności, w jakiej zostaje świat handlowy we względzie cła od zboża.

Z tego powodu Lord Lyndhurst ostro nagania niespokojność, którą pewne stronnictwa usiłują wzbudzić w kraju, przez ducha oppozycyi nowemu Gabinetowi i wezwał Izbę

ażeby się zajęła sprawami interessu miejscowego, jakowy wniosek został usłuchany.

Izba Gmin. *Tegoż dnia.*

P. Wilson zapowiedział na Poniedziałek pytania Ministrów o cle od cukrów zagranicznych, P. Anstey o summach udzielanych od Rządu na Kollegium katolickie w Maynooth, P. Milnes o korrespondencyi z Austryą we względzie wychodzców politycznych.

P. Walpole w imieniu Rządu oświadczył, iż w poniedziałek Gabinet wyłoży przed Izbą swoj plan finansowy.

Lord John Russell powiedział iż odstępuje billu o reformie, który wniosł za swych rządów, ale że wznowi go w ciągu sessyi.

P. Hume użalał się na to postanowienie szlach. Lorda i oświadczył iż będzie popierał jego wniosek, jeżeli znajdzie go ułożonym w wyrazach jasnych i w zasadach liberalnych.

P. Duncombe wzywał stronnictwo liberalne, iżby wzięło bill reformy na siebie albo otrzymało od lorda Russell, iżby zrzekł się go zupełnie. Szlachetny lord powinienby przynajmniej jasno się wytłumaczyć, co czynić zamierza. «Nie spodziewam się niczego dobrego po nowym Gabinecie, (rzekł mówca), i jestem zupełnie przygotowany, w przyszły Poniedziałek, po wysłuchaniu oświadczeń ministeryalnych, oddać Gabinetowi ukłon pożegnania na całą sessyą. Niechże szlachetny Lord postara się iżby kwestya Reformy była wytoczona na Izbę przed jej rozpuszczeniem, co, jak mię zapewniano, nastąpi niezwłocznie.»

—

Wszystkie gazety napełnione są uwagami nad zgromadzeniem, które się wtych dniach odbyło u lorda Johna Russell dla naradzenia się, co czynić wypada w obecnych okolicznościach i na którem postanowiono, zmusić Izbę do oświadczenia się stanowczo za zupełną wolnością handlu, a przeto zmusić i Gabinet do rozpuszczenia Izby. Najcelniejsze organa prassy, gazeta *Times* na czele, mocno naganiają postępowanie lorda Russell, widząc w niém nie troskliwość o dobro ogólne, ale skutki urazy osobistej, usiłowanie obalenia Gabinetu, zapewna dla tego, ażeby znowu zostać Pierwszym Ministrem. Szczególniej zaś dobrze myślące gazety trwożą się z zawarcia przez whigów, pod dowodztwem lorda Russell, koalicyi z najzapaleńszemi radykalistami, w celu utworzenia większości sztucznej, do jakiej się żaden szef partyi dotąd nieuciekał. «Bo, (dodaje Times), kiedy tym sposobem lord Russell zwycięży, pozostaje zapytanie: jakiej nagrody zapotrzebują od niego radykaliści za swoje usługi? czy nie zechcą nadwerężenia, albo i całkowitego przekształcenia tej Konstytucyi, którą szlachetny Lord tak niegdyś wymownie bronił i słowem i piorem?»

— W Dublinie, z powodu przybycia tam nowego Vicekróla, lorda Eglinton, zaszły na ulicach rozruchy skutkiem demonstracyi radośnej zapalonych protestantów czyli oranżystów. Po wdaniu się bezskutecznem Policyi, musiała być użyta siła zbrojna.

— Minister Spraw Zagranicznych lord Malmesbury, przesłał Panu Murchison, Prezesowi Towarzystwa Królewskiego geograficznego, rozkazy wydane przez N. Cesarza Jmci Rossyjskiego, na żądanie Rządu Angielskiego, do wszystkich władz wzdłuż wybrzeży Syberyi Wschodniej i Ameryki Rossyjskiej, iżby wszelka pomoc była dawana szczególnej wyprawie, posłanej pod dowodztwem kapitana Beatson, dla odszukania sira Johna Franklin lub przynajmniej jego śladów.

— Lord Naas, Pierwszy Sekretarz do spraw Irlandyi w nowym Gabinecie, podał się był do nowego obioru na deputowanego w Kildare, ale musiał się wycofać, spostrzegłszy wielką oppozycyą.

— Statek parowy *Teviot*, świeżo przybyły do Southampton z pocztą Brezylską, przywiozł ważną wiadomość, że w dniu 3 Lutego armija Buenos-Ayreska została na głowę rozbita i Dyktator Rosas zmuszony był schronić się na okręt angielski.

Londyn, *15 Marca*. Ostatnie poczty z Przylądka Dobrej Nadziei przywiozły ważne i pomyślne wiadomości. Wojna jest skończona. Przywodzcy Kafrów zdali się na wolą. Przed tym wypadkiem dano im było do namysłu ośm dni czasu, z którego gdy nie skorzystali, wojska angielskie stanowczo attakowały nieprzyjaciela. Wzięto 7,000 niewolnika i 23,000 sztuk bydła. Mieszkania Kafrów zbuntowanych i plony ich na pniu jeszcze stojące zostały ogniem zniszczone.

— Odebrano pocztę Wschodnio-indyjską. Wiadomości są: z Chin po 22 Stycznia, z Kalkutty po 8 Lutego, z Bombay po 17 Lutego; od ostatnich nowin nie było nowego zajścia z Birmanami. Wojska i żywność posłane zostały do Arracan i Moulimein, gdzie, jak było słychać, Birmani się uzbrajają. Zkądinąd spodziewano się przyjacielskiego układu. Królik Kypoorski, Ali-Murad, został złożony z Tronu.

— P. Isturitz, poseł Hiszpański, przybył do Londynu 12 bież. m.

— Miss Julia Gordon, nieletnia córka lorda Henryka Gordon, Lorda Strażnika Królewskiego pałacu Hamptoncourt, spaliła się żywcem w przeszłą Sobotę w swoim pokoju, gdzie płomienie ją objęły, siedzącą na taburecie przed pełgającym kominem. Na krzyk dziecka przybiegła matka i z narażeniem własnego życia zdołała stłumić ogień trawiący suknie córki, ale ta ostatnia tak już była opalona, że w kilku godzin potém umarła w srogich męczarniach. Lady Gordon pozostanie na zawsze kaleką ze skutków opalenia się przy ratowaniu dziecka swojego.

— Przeszło 1,000 osób odpłynęło temi dniami z Portsmouth do Australii i okolicznych kolonij; zapewna wpływa na tak znaczną emigracyą odkrycie w Australii bogatych piasków złotych.

— Podług urzędowego wyrachowania przywoz do Anglii opium powiększył się ze 42,324 kwintałów w roku 1850, do 50,368 kwintałów w roku przeszłym. Rzecz godna uwagi że w takim prawie stosunku, w jakim się powiększył przy-

woz tego narkotyku, zmniejszyło się w Anglii spożycie mocnych trunków.

FRANCYA.

PARYŻ, *14 Marca, o godzinie 10 rano.* (Przez telegraf.) Monitor dzisiejszy zawiera Dekret Prezesa Rplitej, upoważniający Ministra Skarbu do wykupienia papierów, zwanych Renty 5-procentowe, *alpari*, to jest za ich pierwiastkową nazywalną wartość, albo do zamienienia ich na Renty 4½ procentowe, które nie będą mogły być wykupione jak po latach dziesięciu. Renty tak zmniejszone będą przynosiły dotychczasowy 5 procent tylko po 22 Marca bieżącego roku. Prośby o wypłatę gotowizną powinny być podane w ciągu dni 20 przez zamieszkałych we Francyi, przez posiadaczy rentów bawiących za granicą w ciągu dwóch miesięcy a dla nieznajdujących się w Europie naznacza się termin roczny.

Ten ważny środek Rządowy jest nateraz przedmiotem wyłącznie zajmującym uwagę publiczną. Jedna tylko gazeta, *Journal des Débats*, która zawsze była przeciwna zredukowaniu rentów, krytykuje Dekret, wszystkie inne pochwalają go bezwarunkowo.

Paryż, 14 Marca. (Drogą zwyczajną.) Znowu słychać, że układy między dwiema gałęziami Domu Burbonów rozchwiały się. Hrabia de Chambord niechce ustąpić ze swego legitymistowskiego założenia, że panowanie Ludwika-Filippa było niczém inném jak podstępném przywłaszczeniem. Tymczasem wielka liczba legitymistów zbliża się do Ludwika Napoleona. Stosunki Arcybiskupa Paryskiego z Prezesem Rplitej stają się też bardziej przyjaźnemi, co przypisują wpływowi Papieża.

— Gazeta *Union* zaprzecza pogłosce, rozszerzonej przez niektóre gazety, jakoby jenerał Cavaignac nie będzie zasiadał w Izbie Prawodawczej.

— Zapewniają że otwarcie Sessyj Senatu i Ciała Prawodawczego będzie poprzedzone Mszą Ducha świętego w obecności wszystkich władz krajowych i odbędzie się w sali Marszałków, w Pałacu Tuileries, jak za czasów Cesarstwa.

— Wiadomość, że Członkowie Ciała Prawodawczego, uszykowani będą na swoich miejscach porządkiem alfabetycznym, ukazała się mylną.

Paryż, 15 Marca. (Przez telegraf.) Dziś 5-procentowe 101 frank 25 cent. — 3-procentowe 70 franków.

Paryż, 15 Marca. Marszałkowa Soult, Xiężna Dalmacyi, umarła po krótkiej chorobie w swoim zamku Soult-Berg, mając lat 81 wieku.

— Podług Gazety Nowej Pruskiej hrabia Walewski na to jedynie sprowadzony został tu z Londynu, gdzie jest Posłem, iżby zwerbował następcę po Panu Turgot, który nie chce pozostać dalej Ministrem Spraw Zagranicznych.

HISZPANIJA.

Korrespondent Gazety Belgijskiej, *Indépendance*, pisze z Madrytu, pod dniem 6 Marca: «Wejście lorda Johna Manners do Gabinetu Angielskiego mocno zajmuje gazety hiszpańskie stronnictwa Konserwatorów. Szlachetny lord zawsze się okazywał gorliwym stronnikiem Don Carlosa i jest osobistym przyjacielem hrabi de Montemolin, Pretendenta Hiszpańskiego. Jego to wpływowi przypisują po części małżeństwo Cabrery z niezmiernie bogatą osobą, której kolossalna fortuna pozwala temu wodzowi Karlistowskiemu rozpocząć na nowo wojnę, kiedy mu się podoba. Sympatye lorda J. Manners ku Pretendentowi nadto są znane, a ktoby o nich wątpił, niech sobie przypomni pobyt jego w Głownej kwaterze Don Carlosa; podczas kiedy ten xiążę był na czele swej Armii w prowincyach Baskich. Łatwo pojąć, jak to wejście do Ministerstwa Angielskiego tak wielmożnego orędownika partyi zwanej *Xiędzowską*, musiało być niemile przyjęte w Madrycie. W tym fakcie należy widzieć nową otuchę dla Montemolinistów, do rozpoczęcia nowej kampanii którą gotują jak tego dowodzą rozmaite skazowki, szczególniej częściowe tu i owdzie zdarzające się powstania, które partye Izabellistowskie nazywają rozbojami.»

TURCYA.

W gazecie Odesskiej czytamy: «Korrespondent nasz donosi ze Stambułu, pod dniem 7 Marca, że od wczora Reszid-pasza przywrócony został na godność Wielkiego Wezyra. Mustafa pasza, który przez długie lata był Gubernatorem wyspy Krety, zajmuje urząd Prezesa Rady Stanu, piastowany w ostatnich czasach przez Reszida Paszę.»

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Odwieczna powieść, czy bajka, o wielkim Wężu Morskim, ukazała się znowu, poraz tysiączny pierwszy, w gazetach amerykańskich, a naprzód w *New-York Tribune.* Na ten raz potwor był nie tylko spostrzeżony ale i zabity przez kapitana okrętu, żeglującego dla połowu wielorybów, który ma przywieść za powrótem głowę i kości tego to Węża.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *14 Marca.* Jak już było doniesiono, Ich Cesarskie Wysokości, WW. Xiążęta Mikołaj i Michał Mikołajowicze przybyli tu przedwczora o godzinie 6 wieczorem z Pragi, pociągiem nadzwyczajnym, w pożądaném zdrowiu. Ze stacyi drogi żelaznej Ich Cesarskie Wysokości udali się do Cesarza Jmci, który przyjąwszy Ich z serdeczną uprzejmością, w półgodziny potém oddał im wizytę w mundurze rossyjskim i przepędził z Nimi resztę wieczora w teatrze zamkowym. Wszakże Wielcy Xiążęta mieli czas złożyć swe hołdy Jej Cesarskiej Wysokości Arcyxiężnie Zofii i odwiedzić Arcyxiążąt mieszkających w Zamku.

Wczora zrana padał tak wielki śnieg, że parada została odłożona i że trzeba nawet było zawiesić zwiedzenie Arsenału, który dziś dopiero Cesarz pokazywał Wysokim Gościom.

Wielcy Xiążęta po odwiedzeniu Cesarzowej-Matki i po wizycie oddanej Marszałkom: xięciu Windischgratz i hrabi

Nugent, przyjmowali wczora zrana xięcia Schwartzenberg i xięcia Karola Lichtenstein, potém oglądali szkołę konnej jazdy, do której zawiozł Ich N. Cesara Jmć. Obiad u Dworu miał miejsce w vice-mundurach, i wieczorem w sali Rycerskiej był teatr domowy z obrazami żyjącemi.

Dziś, po wysłuchaniu Mszy w kaplicy Cesarskiego Poselstwa, ranna pora zeszła na oglądaniu rozmaitych kollekcyj mieszczących się w pałacu, jako Skarbcu, Gabinetu starożytności, Gabinetu mineralogicznego i Biblioteki, a zakończyła się zwiedzeniem Arsenału, dokąd WW. Xiążęta towarzyszyli N. Panu i który zasługuje na ogląd szczegółowy.

PARYŻ, *16 Marca*. P. Carnot, kandydat oppozycyi, jak i jenerał Cavaignac, został obrany Deputowanym. Gazety Rządowe nie mogą ukryć ztąd swego nieukontentowania.

Dziś: 5-procentowe 100 fr. 70 centimów—3-procentowe 69 fr. 30 centimów.

— *Journal des Débats* odebrał listy z Rzymu, donoszące, że na miejsce zmarłego Kardynała Castracana, Wielkim Penitencyaryuszem mianowany Kardynał Ferretti.

LONDYN, *16 Marca*. Dzień wczorajszy, jak wiadomo, był naznaczony przez Oppozycyą w obu Izbach, dla zmuszenia Gabinetu, do wytłumaczenia się jasno, w kwestyi cła od zboża, ażeby następnie wnieść bill, oświadczający że Gabinet nieposiada zaufania Parlamentu i spowodować przez to albo usunienie się Ministrów, albo rozpuszczenie Parlamentu. Dzień ten wszakże zszedł na niczém i obrócił się raczej w rodzaj zwycięztwa dla Gabinetu.

W Izbie Lordów, pytanie było wniesione przez Lorda Beaumont i odpowiadał mu Pierwszy Minister z największą godnością i wielką wymową. Treścią tej odpowiedzi jest, że jakkolwiek Gabinet trwa w przekonaniu, że umiarkowane cło od przywozowego zboża i innych artykułów byłoby rzeczą zbawienną i ściśle sprawiedliwą, albowiem dałoby możność wynagrodzić klassę rolniczą, przez zdjęcie z niej pewnych podatków, za straty ogromne, które ta klassa ponosi, wszakże Rząd nic podobnego nie wniesie wprzód, aż się nie odwoła do opinii kraju całego, co nastąpi wkrótce z powodu upływu zakresu trwania obecnego Parlamentu i nowych powszechnych wyborów. W tém zaś odwołaniu się do opinii publicznej Rząd nie ograniczy się drobną w porównaniu Kwestyą cła od zboża, ale da zrozumieć krajówi, że chodzi w tym razie o wyrzeczenie, jakie nadal zasady mają rządzić Angliją, czy zachowawczo-liberalne, czy demokratyczne, do zaszczepienia których dąży Oppozycya, przywodzona przez byłego Pierwszego Ministra, Lorda Johna Russell, który się nie wzdryga zawierać przymierze z zapalonemi radykalistami i demagogami. (Mowa Lorda Derby zjednała oklaski najwyższego entuzyazmu.)

W Izbie Niższej tegoż dnia, taż kwestya była wniesiona przez P. Villiers P. Disraeli odpowiedział, że zamiarem Rządu nateraz, było organiczyć się sprawami bieżącemi, a następnie rozpuścić Parlament, dla tego izby rozwiązanie kwestyi o bezwarunkowej swobodzie handlu poddać pod sąd kraju w nowych wyborach.

Przeciw temu oświadczeniu zaprotestowali się: lord John Russell w imieniu Whigów, sir J. Graham i P. Gladstone w imieniu Peelistów, a P. Gibson w imieniu Szkoły Manchesterskiej (Cobdena) i domagali się: pierwszy kategorycznej odpowiedzi, a ostatni rozwiązania Parlamentu natychmiast.

Lord PALMERSTON sam jeden, oświadczając się przeciw wszelkiemu cłu od zboża, wniosł, iż wypada popierać Gabinet w załatwianiu interessów bieżących, wprzód nim Parlament zostanie rozpuszczony. Tym sposobem kwestya nie przyszła do żadnego rozwiązania.

— Dziś Konsolidy podniosły się do 98 $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$.

(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)

NEKROLOG.

Franciszek Miechowicz urodził się na Wołyniu, roku 1783, z rodziców ubogich. Ojciec jego był ze szlachty Litewskiej, zaszłej w XVII wieku na Wołyń. Pierwiastkowe nauki brał naprzód w Szkole Wydziałowej a potém w Szkole powiatowej Krzemienieckiej i skończył klass sześć. Wyszedłszy ze Szkół niemiał czém inném zająć się, jak zostać geometrą. Mierzył więc ziemię przez kilka lat, a dowiedziawszy się że Tadeusz Czacki założył w Krzemieńcu Gymnazyum, rzucił wszystko i tam się udał, pałając chęcią nabycia wyższych nauk. Przy Gymnazyum Wołyńskiém, była ustanowiona jedyna w kraju, oddzielna specyalna Szkoła Mechaników teoryczno-praktycznych, pod dyrekcyą Nauczyciela Franciszka Zaliwskiego, do niego zatém Miechowicz udał się na pomocnika. Zaliwski chętnie go przyjął i dał mu łatwość słuchania publicznych kursów nauk, umiejętności i sztuk w Gymnazyum, poźniej Lyceum, Wołyńskiém w Krzemieńcu. Wszystkie zatém przedmioty w niém wykładane, nie były mu obce, a oprócz tego od Zaliwskiego uczył się mechaniki praktycznej. Zaliwski był sławnym i biegłym praktykiem, a mechaników potrzeba było uczyć arytmetyki, geometryi, początków fizyki, chemii i rysunku. Wszystkie te zasadnicze nauki wykładał Miechowicz mechanikom. Kurs był publiczny, na który uczęszczali i uczniowie Instytutu Skarbowych Geometrów teoryczno-praktycznych, oddzielnie przy Gymnazyum, potém Lyceum, ustanowionego. W tym czasie Józef Czech, Dyrektor Szkół Wołyńskich, miał sposobność poznać dokładnie Miechowicza, widząc zaś precyzyą i sumienność we wszystkich jego działaniach, powierzył mu robienie obserwacyj meteorologicznych, które on codziennie, przez trzy lata, potrzykroć wykonywał z wielką dokładnością, od roku 1808 do roku 1811. Gdy nauczyciel Fizyki experimentalnej wyjechał do Warszawy, Miechowiczowi poruczona była, w zastępstwie jego, katedra w roku 1816. Tadeusz Czacki widząc nie tylko zdatność w Miechowiczu ale i nadzwyczajną chęć nabycia nauk wyższych, a szczególniej stosowanych, aby tém pożyteczniej mógł służyć krajowi, miał go wysłać za granicę, dla usposobienia się w tychże naukach. Lyceum Wołyńskie, dopełniając woli swojego założyciela i dobroczyńcy, wyprawiło do obcych krajów Miechowicza, który tam bawił od roku 1818 do 1821. W Paryżu z wielką trudnością i dopiero, jak mi sam powiadał, aż za wstawieniem się Ce-

sarskiego ambassadora, otrzymał wstęp do Szkoły polytechnicznej, w której przez dwa lata słuchał architektury, geometryi wykreślnej ze wszystkiemi zastosowaniami, fizyki i mechaniki. Oprócz tego brał lekcye rysunku machin w Paryskiém Konserwatoryum Sztuk i Rzemiosł. Jest to nauka oddzielna, jako dalsze stosowanie geometryi wykreślnej. Zwiedził całą Francyą i Angliją, zebrał kilka tysięcy rysunków machin, które za powrótem ofiarował w darze do Lyceum Wołyńskiego. Paryskie Towarzystwo zachęcania do przemysłu uczyniło go swoim członkiem korrespondentem. Franciszek Miechowicz, powróciwszy do kraju, został zaraz mianowany Nauczycielem mechaniki i architektury w Lyceum Wołyńskiém, w którem oprócz tych przedmiotów wykładał geometryą wykreślną z licznemi zastosowaniami. Był architektem w Lyceum, zarządzał Instytutem mechaników, tak go organizując, że uczeń z niego wychodzący mógł wykonywać wszelkie machiny i ekonomiczne narzędzia. W Krzemieńcu otworzył kompaniją dobywania studni artezyjskich (puits artésiens) i z różnych prowincyj ziemianom, żądającym objaśnień, dawał je na pismie, zaciągając też do osobnego protokołu. Gorliwym jego staraniom kraj winien znaczną ilość dobrze usposobionych mechaników i architektów, z tych zaś gubernijalny budowniczy w Kamieńcu-Podolskim, dał znakomity dowód znajomości swej sztuki, kiedy tamże, już chylącą się dżamją czyli minaret, przy katedralnym kościele, z kamienia ciosowego przez Turków zrobioną, tak wyprostował że dotąd trwa nieporuszona. Gdy Lyceum Wołyńskie z Krzemieńca, wraz ze wszystkiemi przy niém zakładami, zostało przeniesione do Kijowa i przeobrażone w Cesarski Uniwersytet św. Włodzimierza, Miechowicz, w roku 1834, był utwierdzony Ordynaryjnym Professorem tegoż Uniwersytetu, a razem pełnił obowiązek architekta całego naukowego wydziału ze czterech gubernij złożonego. W Uniwersytecie wykładał obszerny kurs geometryi wykreślnej i architektury, a poźniej, na żądanie J.W. Ministra finansów, wykładał realny kurs mechaniki. W roku 1838 był dziekanem matematycznego fakultetu; w roku 1839 skończył 25 letnią swoją służbę i otrzymał znak za tęż nieskazitelną; rangę Kollegialnego Radzcy, order św. Anny i emeryturę. Kiedy był Professorem, znalazł czas zbudować kościoł wielki murowany w Kijowie, oprócz innych budowli, które wykonał w całym naukowym Kijowskim okręgu, jako to: dwie gymnazyalne budowy, pawiljon w Lyceum, niektóre szkoły powiatowe. Poźniej w Niemirowie u Bolesława hrabiego Potockiego wystawił pałac, dwie murowane cerkwie, zamknięty skład naukowy 200 arszyn długości mający, dwupiątrowy, wiele domów, wiele budowli ogrodowych, oranżeryą, treibhauzy, stajnie, wozownie, karczmy, kottedże angielskie, szalety szwajcarskie. Przy schyłku życia swego przeniosł się do Żytomierza. W roku 1827 wydał dzieło z następującym napisem: «Teorya machin do łatwego ich wyrachowania zastosowania, dla użytku gospodarzy, mechaników praktycznych i konstruktorów machin, napisana, przez Franciszka Miechowicza, Nauczyciela Mechaniki, Architektury i Rządcę Instytutu Mechaników w Lyceum Wołyńskiém.» W Krzemieńcu w drukarni N. Glücksberga Xięgarza i Typografa Lyceum Wołyńskiego 1827, 4. str. liczb. 3 i 107, na początku dwie tytułowe karty, na końcu: jedna zawierająca spis rzeczy, i dwie tablice figur z drzeworytów. Na końcu tego dzieła, tak mówi Miechowicz: «Najprostsze machiny są najlepsze, tak dalece, iż lepiej naprzykład użyć czterech machin, z którychby każda miała po jednym organie odmieniającym, aniżeli jednej machiny mającej cztery organa odmieniające, bo w pierszym razie stracimy tylko $\frac{1}{10}$ części siły, a w ostatnim $\frac{6}{10}$ tejże siły, na pokonanie oporów fizycznych, które mnożą się z zawikłania machin. Jeszcze ten nie jest zupełnie przejęty duchem mechaniki, kto, jak Archimedes drugi, nauczywszy się dopiero samych organów odmieniających, jakiemi są: drąg, kołowrót, śruba, klin, koła zębate i t. d. składa te organa bez końca i zdaje mu się iż małą swoją siłą może poruszyć świat cały; ani równie ten, kto niepoznawszy natury oporów fizycznych, tworzy w zagorzałej swojej wyobraźni perpetuum mobile czyli ruch wiecznie trwający. Zamierzam sobie później, traktować z najdrobniejszemi szczegółami i rysunkiem potrzebniejsze machiny ekonomiczne i po fabrykach krajowych używane.» (*) W roku 1823, w Dzienniku Wileńskim, ogłosił Miechowicz szczegółową wiadomość o publicznej wystawie przy końcu Czerwca t. r. w Krzemieńcu odbytej, na której okazywane były rozmaite roboty i modele instrumentów, machin, apparatów i sprzętów, wykonanych przez uczniów Szkoły Mechaniki przy Lyceum Wołyńskiém. W roku 1824 Miechowiczowi była poruczona katedra fizyki experimentalnej w témże Lyceum, w zastępstwie Karola Jenca, który był wyjechał do Wilna i wtenczas Miechowicz w kursie fizyki wykładał jej uczniom Balistykę. Przygotował obfite materyały do wydania architektury i mechaniki, ale że takie dzieła bez kosztownych rycin wydane być nie mogą, więc dla tej trudności, nadzwyczajnej u nas, nie podobna mu było ogłoszenie ich drukiem uskutecznić, wszakże przed kilkunastą dniami oświadczył mnie że ma zamiar odezwę oto uczynić do Redakcyi Biblioteki Warszawskiej, która dzieła pożyteczne krajowi własnym nakładem ogłasza. Z dnia 25 na 26 Lutego r. b. Franciszek Miechowicz umarł, zostawiwszy po sobie piękne pamiątki chwalebnie przepędzonego życia, które zupełnie dobru społeczności poświęcił.

Adam Słowikowski.

Żytomierz, dnia 28 Lutego 1852 r.

(*) Winienem tu złożyć publiczne dzięki, gorliwemu o dobro nauk obywatelowi, J. W. Antoniemu Dąbrowskiemu, za łaskawe udzielenie mi, dość już rzadkiego, tego dzieła Miechowicza ze swego szacownego xięgozbioru. *(Autor artykułu.)*

Позволяется печатать. 13 Марта 1852 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.